

Herbronnen in Achterbos

Jakob Smits (1855-1928)

Jakob Smits, De vlakte, collectie Jakob Smitsmuseum, in langdurige bruikleen

Als reactie op de snel voortdenderende trein van de vooruitgang ontstonden in de negentiende eeuw op meerdere plaatsen in Europa kunstenaarskolonies. Doorgaans waren het afgelegen plekken waar schrijvers en schilders – ver weg van de wild om zich heen grijpende verstedelijking en industrialisering – kwamen om te 'onthaasten'. Bekende voorbeelden zijn het Franse Barbizon, het Duitse Worpswede en het Belgische Sint-Martens-Latem. In het Antwerpse trok het jonge artistieke geweld rond de eeuwwende met de trein naar Kalmthout om er idyllische heidezichten te borstelen. Of ze zochten in Achterbos het voorbeeld op van Jakob Smits, de tot Belg genaturaliseerde Nederlander die bijzonder in de smaak viel op de salons van de Antwerpse vereniging Kunst van Heden. In de omgeving van Mol bracht Smits de geestesadel van het harde boerenleven tot uitdrukking. In zijn tekeningen en schilderijen documenteerde hij een zogenaamd eenvoudige bestaansvorm die bedreigd werd door de overal oprukkende modernisering. Smits' boodschap was voedsel voor de ziel voor een schare jonge kunstenaars uit binnen- en buitenland. Dat bleek in 1907 op de door Smits begeesterde Internationale Kunsttentoonstelling te Mol. Door hem was Achterbos uitgegroeid tot een trekpleister voor Belgische, Nederlandse, Duitse en zelfs Amerikaanse misfits die op Kempische bodem kwamen speuren naar een schoonheid die ze elders in de moderne wereld niet langer meenden te vinden.

Jakob Smits, De vijver in het park te Brussel, 1925, collectie Groninger Museum. Foto: John Stoel

Veertig keer Smits

Naar aanleiding van het veertigjarig bestaan van het Jakob Smitsmuseum vinden in Mol tal van activiteiten plaats die de eens als voorzichtige opstandeling gevierde kunstenaar opnieuw in de kijker plaatsen. Het museum verzamelde voor de gelegenheid topwerken uit de collecties van privépersonen en musea in binnen- en buitenland. Samen bieden zij een intimistisch overzicht van Smits' oeuvre: van de vroege werken in de lijn van het Haagse impressionisme en meer symbolistische schilderijen over de idyllische, serene etsen en grote olieverfcomposities uit het begin van de twintigste eeuw tot de naoorlogse doeken met hun dikke, gekorrelde verflaag, hun vereenvoudigde lijnvoering en hun schilderachtige lofzang op het licht. Verder kan je onder meer het decor van Smits' schilderijen verkennen tijdens een wandeling door het schilderachtige Mol-Achterbos. Met de erfgoedapp op je smartphone (te downloaden via www.erfgoedapp.be) ontdek je bovendien tal van boeiende weetjes over Smits, de Molschool en Achterbos. En in Mol-Centrum kan je in de etalages van een twintigtal winkels op zoek gaan naar Smits en andere kunstenaars. Uit alle correct ingevulde formulieren van deze zoektocht wordt een winnaar getrokken die wordt beloond met een mooie prijs.

Walden

Deze tekst verscheen in 100% EXPO 19.

Expo tot 16.07.2017

Jakob Smitsmuseum

Sluis 155a, Mol

Wandel het schilderspad met de erfgoedapp

Tot 16.07.2017

Parochiecentrum Ten Aerenkorf

Achterbos 76, Mol

Zoektocht: Jakob Smits zomert in 't centrum

Tot 31.08.2017

Dienst toerisme

Markt 1a, Mol

www.jakobsmits.be

Jakob Smits, Malvina, 1892, collectie Jakob Smitsmuseum